

Stockholm den 15 november 2019

R-2019/1293

Till Försvarsdepartementet

Fö2019/00661/RS

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 27 juni 2019 beretts tillfälle att avge yttrande över slutbetänkandet Förbättrat skydd för totalförsvaret (SOU 2019:34).

De av kommittén framlagda författningsförslagen bärs upp av ett synnerligen angeläget samhällsintresse, vilket ytterligare accentuerats i ljuset den försämrade säkerhetspolitiska situationen i Europa. De föreslagna bestämmelserna är därtill utformade så att de på ett adekvat sätt beaktar motstående intressen, primärt genom att beslut om villkor eller förbud måste föregås av en proportionalitetsavvägning i varje enskilt fall. Kommittén har enligt Advokatsamfundet också visat att de föreslagna regleringarna är förenliga med egendomsskyddet i regeringsformen, i Europakonventionen och i EU:s rättighetsstadga.

Advokatsamfundet har ingen erinran mot denna bakgrund de i betänkandet framlagda förslagen.

Med detta sagt vill Advokatsamfundet dock peka på några frågor som kan kräva ytterligare överväganden och förtydliganden.

I förslaget till lag om överlåtelse och upplåtelse av egendom av väsentligt intresse för totalförsvaret, anges i 1 § tredje stycket att ”med kommun eller landsting jämställs i denna lag ett av kommunen respektive landstinget hel- eller delägt bolag”. I författningskommentaren till bestämmelsen anges endast att det innebär att kommun- och landstingsägda bolag också omfattas av lagens tillämpningsområde (SOU 2019:34 s.338). Det bör klargöras om lagen ska vara tillämplig på alla bolag som har något sådant deläggande eller om det krävs att kommun eller landsting har ett majoritetsäggande eller i varje fall en betydande ägarandel. Om ett bolag har ett mycket marginellt äggande av kommun eller landsting blir ju det offentliga inslaget betydligt mindre framträdande än vid ett majoritetsäggande.

Det finns vidare enligt Advokatsamfundet anledning att överväga huruvida – utöver hamnar och flygplatser – även icke statligt ägda järnvägar bör omfattas av definitionen av egendom av väsentligt intresse för totalförsvaret. Det torde enligt Advokatsamfundet inte kunna uteslutas att även sådan egendom kan få strategisk betydelse i ett totalförsvarsperspektiv.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander